BEELDKWALITEITSPLAN GROOT LANKUM FRANEKER

VERSIE 7 JULI 2020

Luchtfoto 2019 (Bron: Arcgisonline.nl)

INHOUD

1. Inleiding	**5**
2. Ruimtelijk relevant beleid	**7**
3. Ruimtelijke context	**9**
4. Stedenbouwkundige visie	**13**
5. Beeldkwaliteit bebouwing	**15**
6. Beeldkwaliteit buitenruimte	**27**
Colofon	**32**

GGZ Friesland

GGZ Friesland is dé instelling op het gebied van geestelijke gezondheidszorg en biedt een volledig en gevarieerd aanbod aan mensen met (ernstige) psychische problemen en psychiatrische stoornissen. GGZ Friesland is er voor de mensen die haar het hardste nodig hebben. De doelgroep in Franeker heeft als gevolg van psychiatrische aandoeningen moeite zich staande te houden in een dynamische samenleving. GGZ Friesland biedt (op het terrein) allerlei ondersteunende diensten aan voor deze kwetsbare doelgroep. GGZ Friesland ondersteunt haar patiënten om een zo normaal mogelijk leven te leiden en vindt het daarom ook belangrijk de samenleving een stukje naar binnen te halen. Dat doet GGZ Friesland onder andere door het terrein zo openbaar als mogelijk te maken. De wandel- en fietspaden zijn bijvoorbeeld voor iedereen toegankelijk.

Groot Lankum

Groot Lankum in Franeker is één van de grotere locaties van GGZ Friesland. Op het terrein verblijven circa 180 patiënten, sommigen een korte periode in één van de aanwezige klinieken en anderen veel langer in een klinisch voortgezette behandeling (KVB). Er zijn verschillende functies aanwezig op het terrein: KVB (De Griend), de HIC kliniek (De Flinter), een forensische afdeling (FPA), een kliniek en losse units voor mensen met langdurige ernstige stoornissen (Nij Lankum) een multifunctioneel gebouw voor muziek en sport (de Wende) en somatische zorg (huisarts, laboratorium). Aan de noordwestzijde grenst het terrein aan de Keningstate (voormalig Groot Lankum), het voormalige psychiatrische ziekenhuis, wat niet langer eigendom is van GGZ Friesland.

LIGGING PLANGEBIED

1. INLEIDING

Aanleiding

Het voorliggende beeldkwaliteitsplan heeft betrekking op Groot Lankum te Franeker. Dit gebied ligt aan de zuidwestzijde van Franeker, in de hoek van de Harlingerweg en de Burgemeester J. Dijkstraweg (zie pagina 4). In en rond het plangebied wordt sinds 1850 zorg geboden aan psychiatrische patiënten. Het voormalige 'krankzinnigengesticht' Groot Lankum heeft zich in de loop van de tijd ontwikkeld tot een op herstel gerichte organisatie.

GGZ Friesland wil de herstelondersteunende zorg op het terrein Groot Lankum nog verder versterken. GGZ Friesland heeft de ambitie om de komende jaren nieuwbouw te realiseren voor klinisch voortgezette behandeling (2020), beschermd wonen (2021), dagbesteding (2023) en wil tevens een nieuw hoofdgebouw (2021) realiseren.

Van oudsher is het gebouw Groot Lankum (nu Kening State) het gezicht van de locatie geweest. Sinds de verkoop van het gebouw in 2000 is GGZ Friesland op zoek naar een eigen gezicht. De beoogde ontwikkelingen op het terrein maken het mogelijk hieraan invulling te geven. Om de ontwikkelingen te sturen (samenhang te geven) en om invulling te geven aan het nieuwe gezicht heeft GGZ Friesland door SWECO een stedenbouwkundig masterplan laten opstellen. Met dit masterplan wordt aan de toekomstige ontwikkelingen richting en sturing gegeven op stedenbouwkundig niveau (voor een nadere toelichting, zie hoofdstuk 4).

Met de ontwikkeling van het GGZ-terrein gaat de nodige sloop en (ver) nieuwbouw gepaard. Het masterplan geeft een globale impressie van de beoogde beeldkwaliteit voor het terrein. Voorliggend beeldkwaliteitsplan borduurt verder op het masterplan en schets een meer concreet beeld van het (toekomstige) gezicht van het terrein (de beoogde beeldkwaliteit). Het beeldkwaliteitsplan geeft weer welk beeld GGZ Friesland voor ogen heeft, passend bij de kerntaken in het gebied en aansluitend op de ruimtelijke context.

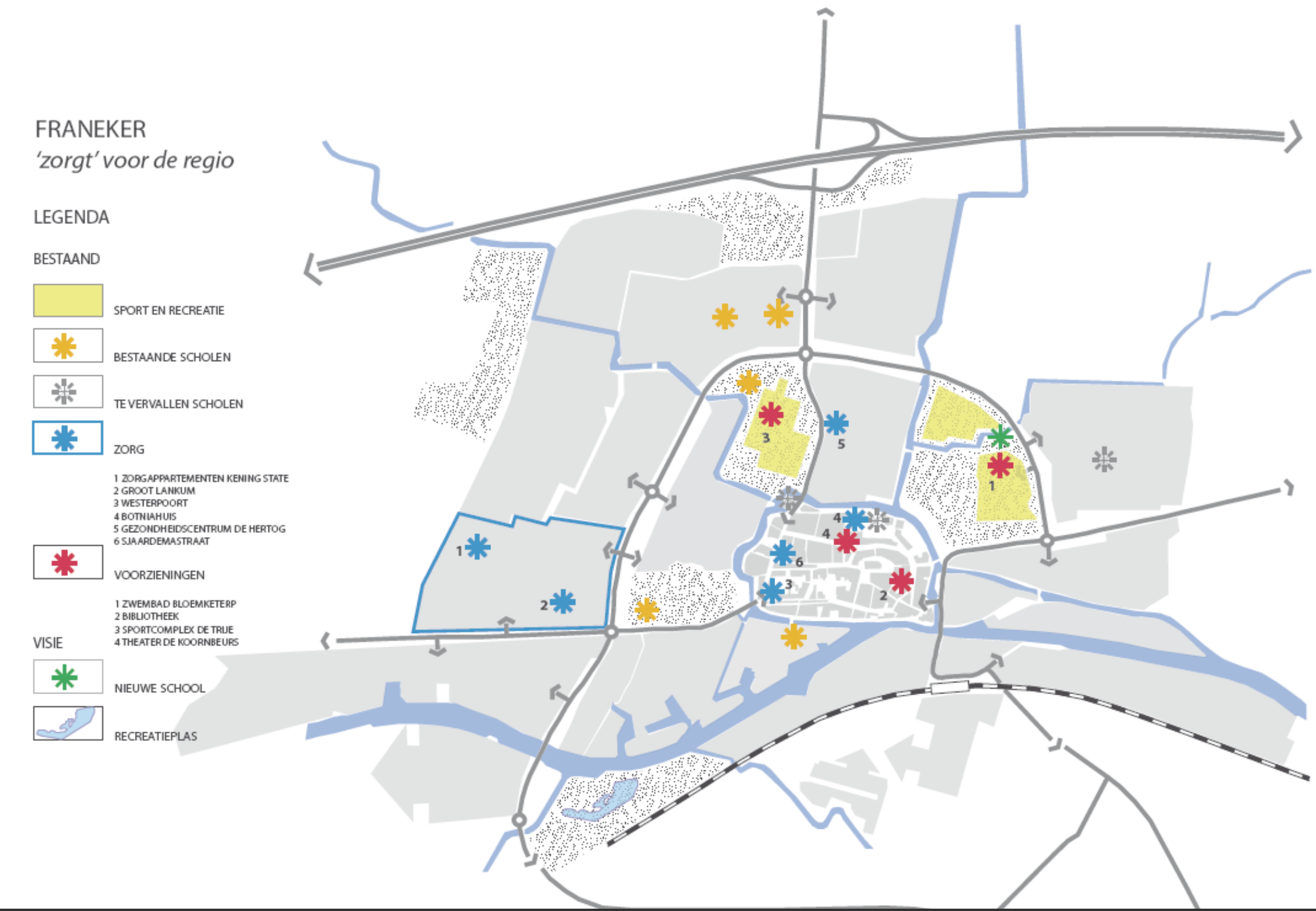
Doel en status

Het voorliggende beeldkwaliteitsplan is opgesteld om een beeld te schetssen van een bij de omgeving en het programma passende beeldkwaliteit voor de bebouwing en de gewenste inrichting van de (semi)openbare ruimte van de herontwikkeling van het GGZ-terrein te Franeker.

De ontwikkelingen van het terrein vallen buiten de reikwijdte van de huidige gemeentelijke welstandsnota. Het beeldkwaliteitsplan is/wordt vastgesteld door de gemeenteraad en vervangt voor dit plangebied de eisen uit de gemeentelijke welstandsnota. Bij herziening van de welstandsnota wordt dit beeldkwaliteitsplan (in zijn geheel) op genomen in de nieuwe nota. Voorliggend beeldkwaliteitsplan voorziet daarmee in een toetsingsinstrument voor welstand (Hûs en Hiem) voor de toekomstige plannen. Naast een toetsingsinstrument, is het beeldkwaliteitsplan ook in belangrijke mate en inspiratiebron voor de (bouwkundige) planvorming. Ten aanzien van de maatvoering en de plaatsing van gebouwen is het bestemmingsplan maatgevend.

Leeswijzer

Het eerste hoofdstuk bestaat uit een algemene inleiding. Hoofdstuk 2 gaat in op ruimtelijk relevant beleid. Vervolgens schetst hoofdstuk 3 de ontstaansgeschiedenis van het plangebied en wordt een ruimtelijke analyse van het gebied gegeven. In hoofdstuk 4 wordt de stedenbouwkundige visie (opgesteld door SWECO) beknopt beschreven. Hoofdstuk 5 geeft beeldkwaliteitscriteria voor de bebouwing; er worden daarbij drie deelgebieden onderscheiden. In het stedenbouwkundig masterplan worden verbeteringen voor de infrastructuur en de (semi)openbare ruimte voorgesteld. Hoofdstuk 6 geeft richtlijnen/aanwijzingen voor de inrichting van de buitenruimte.

FRANEKER 'ZORGT' VOOR DE REGIO (BRON STRUCTUURVISIE STAD FRANEKER)

2. RUIMTELIJK RELEVANT BELEID

Structuurvisie Stad Franeker 2015-2025

De gemeente Waadhoeke heeft op 28 mei 2015 De Structuurvisie Stad Franeker 2015-2025 vastgesteld. Deze structuurvisie bevat de hoofdlijnen voor de voorgenomen ontwikkeling van de stad Franeker en de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid. De structuurvisie gaat daarnaast in op de wijze waarop de gemeenteraad zich voorstelt die voorgenomen ontwikkelingen te realiseren dan wel te faciliteren. Met het vaststellen van deze structuurvisie spreekt het gemeentebestuur zich uit over het beoogde ruimtelijke beleid voor de komende tien jaar voor de stad.

De stad Franeker heeft een verzorgende functie voor de regio. Mensen uit de regio komen onder andere naar Franeker voor zorg, ontspanning, sport, onderwijs en recreatie. Franeker wil deze regionale functie graag blijven vervullen. Behoud en versterking van een ruim pakket aan zorg- en welzijnsfuncties draagt bij een kwalitatief goed woon- en leefklimaat en kan een positieve bijdrage leveren aan de werkgelegenheid. Hierdoor kan de regiopositie van Franeker worden versterkt. De ruimtelijke opgaaf die hierbij hoort is: 'Het huidige aanbod van voorzieningen behouden en daar waar mogelijk versterken'.

Franeker kenmerkt zich van oudsher door een groot en divers aanbod aan zorgfuncties en in het bijzonder natuurlijk het Psychiatrisch Ziekenhuis. Franeker wil zich in de toekomst nadrukkelijk blijven profileren als zorgstad en waar mogelijk deze zorgfunctie versterken. Groot Lankum Franeker geniet van oudsher provinciale bekendheid vanwege de vestiging van het (voormalig) psychiatrisch ziekenhuis. Eerst in de binnenstad en later ook daarbuiten. De naam Groot Lankum is een begrip in Fryslân.

Relatie met de ontwikkelingen in het beeldkwaliteitsplan

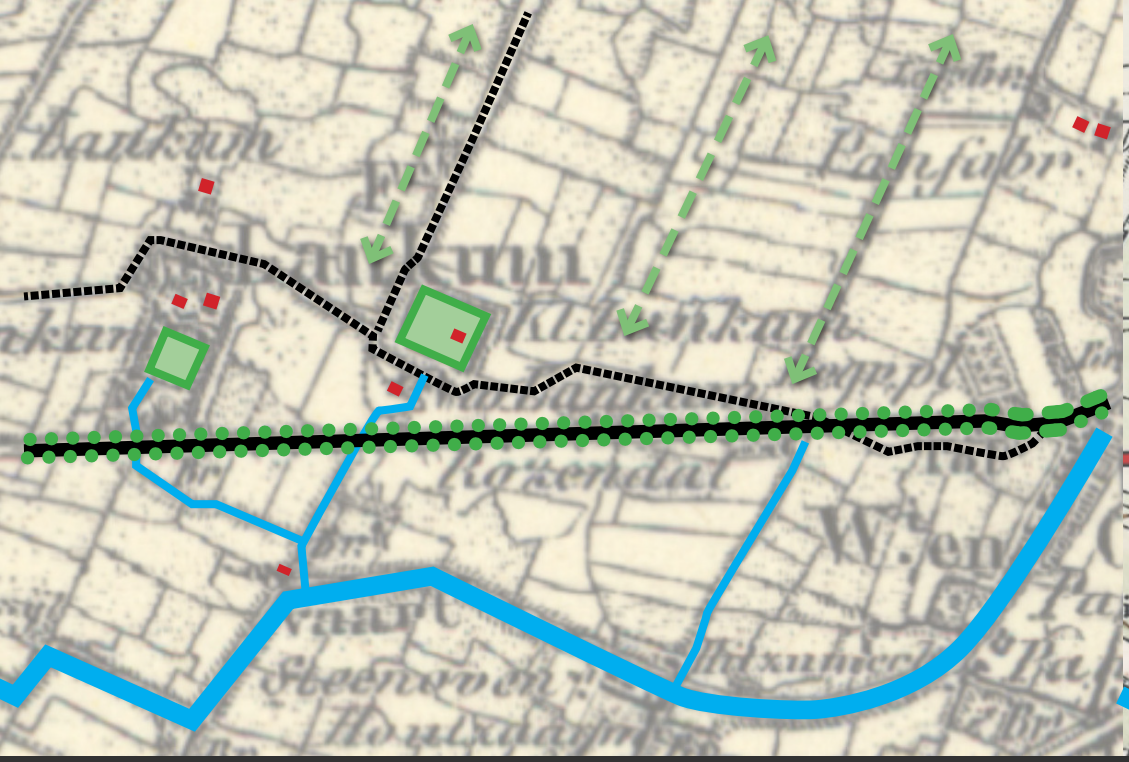
Met de beoogde verdere ontwikkeling van het GGZ-terrein wordt in gezet op versterking van de zorgfunctie. De ontwikkeling sluit dan ook goed aan de inzet van de Structuurvisie Stad Franeker.

Welstandsnota Waadhoeke

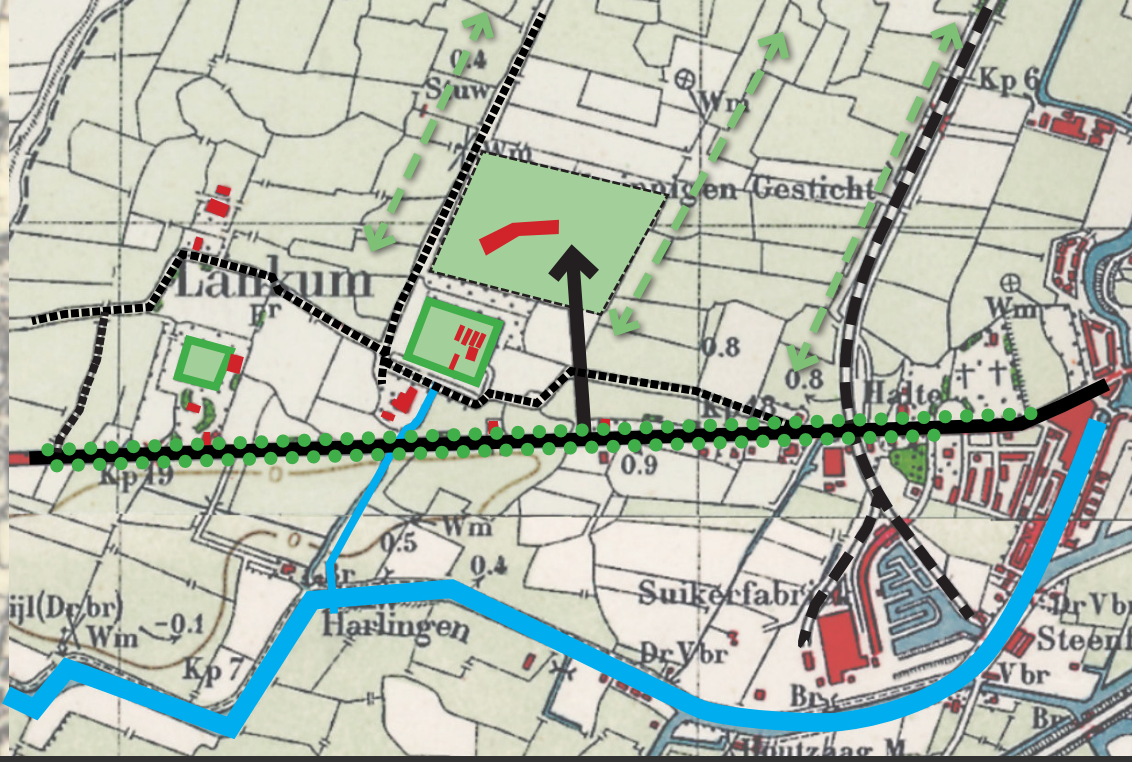
De gemeente Waadhoeke heeft op 12 december 2019 de welstandsnota vastgesteld. De welstandsnota bevat welstandscriteria voor het PZ-terrein (gebied 11). Het beleid in dit gebied is erop gericht het bestaande bebouwingsbeeld en de ruimtelijke kwaliteit te handhaven en waar mogelijk te versterken. De klemtoon ligt op het respecteren. Voor dit gebied wordt extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit wenselijk geacht. Aan dit gebied is dan ook een bijzonder ambitieniveau toegekend.

Relatie met de ontwikkelingen in het beeldkwaliteitsplan

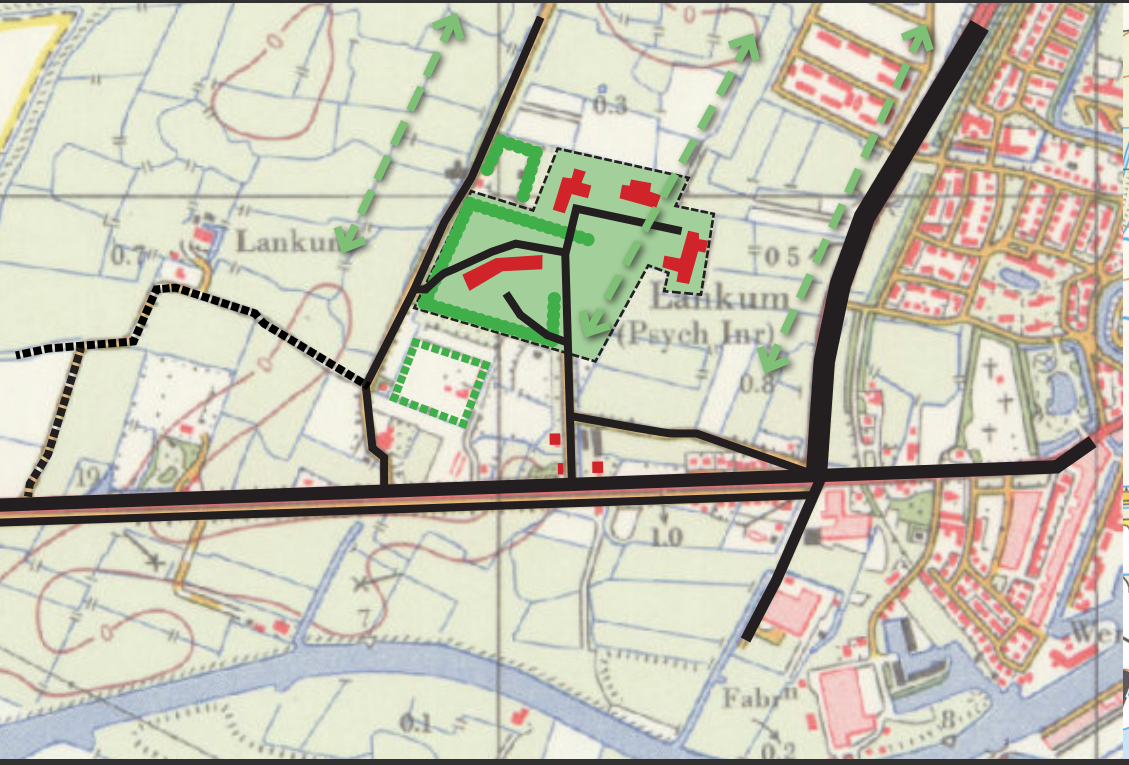
De criteria in de welstandsnota zijn erop gericht het bestaande beeld te respecteren. Op het terrein worden ontwikkelingen voorzien die de bestaande structuur deels doorbreken. Voor de ontwikkelingen is een stedenbouwkundige visie opgesteld (zie hoofdstuk 4). De nieuwe ontwikkelingen vallen buiten de reikwijdte van de welstandsnota. Het huidige welstandskader is daarmee niet toereikend. Het voorliggende beeldkwaliteitsplan is op gesteld om voor de toekomstige ontwikkelingen te voorzien in een passend welstandskader.

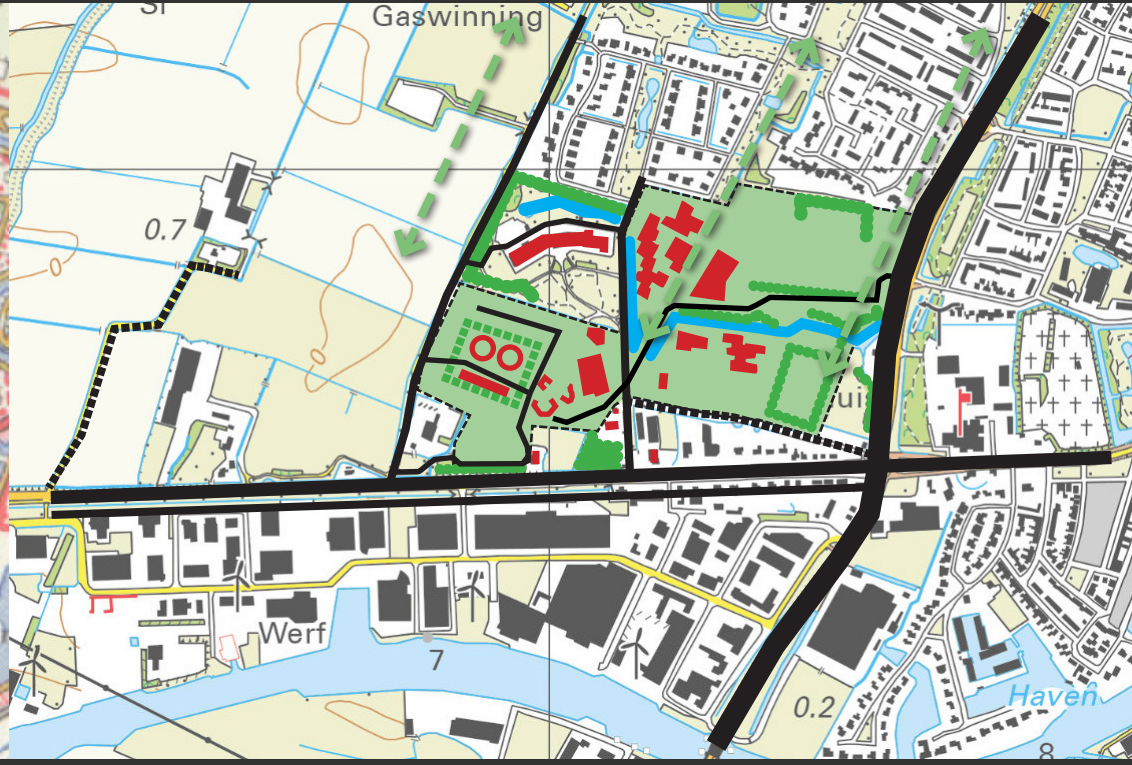
TOPOGRAFISCHE KAART 1869 (BRON: WWW.TOPOTIJDREIS.NL)

TOPOGRAFISCHE KAART 1932 (BRON: WWW.TOPOTIJDREIS.NL)

TOPOGRAFISCHE KAART 1973 (BRON: WWW.TOPOTIJDREIS.NL)

TOPOGRAFISCHE KAART 2019 (BRON: WWW.TOPOTIJDREIS.NL)

3. RUIMTELIJKE CONTEXT

Landschap

Landschappelijk gezien ligt het plangebied in Deelgebied Kleigebied Westergo (Bron: Landschapstypenkaart Provincie Friesland). Binnen het gebied komen (van oorsprong) twee landschapstypen voor; een kwelderwal en een kweldervlakte. Kenmerken en ruimtelijke elementen die bij deze landschapstypen horen zijn nog herkenbaar in het plangebied.

Ontwikkelingsgeschiedenis

Op de topografische kaarten op pagina 8 is de ontwikkeling van het plangebied en de directe omgeving goed afleesbaar. De kaart van 1869 laat de basis van de ruimtelijke karakteristieken van het plangebied zien. Het gebied is zeer open. De hoger gelegen kwelderwal met daarop de Harlingerweg met daaraan enkele groene erven valt duidelijk op. Het kronkelende verloop van de weg hangt sterk samen met de vorm en hoogte van de kwelderwal. Opvallend zijn de vierkante erven bij Lankum. De erven op kwelderwal zijn met opvaarten verbonden met de Harlingervaart. Ten noorden en zuiden van de kwelderwal ligt een zeer open kweldervlakte, waarvan het plangebied onderdeel is. Op de kweldervlakte valt een stelsel van evenwijdig lopende, noordzuidgerichte, sloten op. In oostwest vertoont het slotenpatroon een onregelmatiger patroon.

De rechte Harlingerweg (met laanbeplanting) is een onderdeel van het netwerk van rijksstraatwegen waarvan de aanleg in de Franse tijd werd gestart. De weg volgt globaal de hogere delen van het landschap, maar is relatief los van de ondergrond vormgegeven. De Harlingervaart ligt lager en volgt min of meer de voet van de kwelderwal (vandaar het kronkelende verloop) en gaf Franker een verbinding met de zee.

Op de kaart van 1932 is het 'Krankzinnigen Gesticht Groot Lankum' zien, de basis van het huidige complex. Het nieuwe complex was buiten de stad, in het open buitengebied aangelegd. Het nieuwe gebouw was gericht op het open landschap, met een duidelijk gezicht naar het noorden (zie foto hierboven). De tuin met erfrandbeplanting geeft het terrein beschutting. Een laan met daaraan de directeurswoning en het portiersgebouw geeft het gebied een formele verbinding met de 'nieuwe' Harlingerweg.

GROOT LANKUM KORT NA DE OPENING IN 1928

Ten zuiden van het plangebied zijn de kronkelende en de rechte Harlingerweg en het vierkante erf nog goed herkenbaar. Op grotere schaal vallen de aanleg van een spoorlijn en de groei van Franeker (met o.a. een suikerfabriek) op.

De kaart van 1973 laat de groei zien van het complex. Ten noorden en oosten van Groot Lankum ontstaat nieuwbouw (nog steeds in het buitengebied). Verder valt op dat de 'oude' Harlingerweg in onbruik raakt en deels verdwijnt. Het 'vierkant van Lankum' ten zuiden van het complex is nog steeds aanwezig. Op grotere schaal gezien is Franeker flink gegroeid met enkele woonwijken, is het spoor verdwenen en vervangen door het eerste deel van de rondweg.

De kaart van 2019 laat (ongeveer) de huidige situatie zien. Het hoofdgebouw van Groot Lankum is door GGZ Friesland verkocht en voorziet onder de naam Kening State in woonzorgappartementen en zorghotelstudio's. Het GGZ-complex is ten opzichte van 1973 sterk gegroeid in oostelijke en zuidelijke richting. Het gebied is aan drie zijden opgenomen in de bebouwde kom van Franeker. De relatie met het landschap is sterk afgenomen en de inrichting van het terrein is meer parkachtig geworden. De oude structuren worden steeds minder herkenbaar (vierkant, Harlingerweg, verkavelingsstructuur), maar ze zijn nog steeds aanwezig.

GROENSTRUCTUUR

WATERSTRUCTUUR

BEBOUWINGSSTRUCTUUR EN RUIMTELIJKE EENHEDEN

RUIMTELIJK BEELD

Westrand Franeker

Het plangebied is onderdeel van de westrand van Franeker. De westrand heeft een opvallend groen karakter. Boselementen, laanbeplanting en groene (agrarische) erven geven vorm aan deze groene rand. Ter plaatse van het plangebied is de rand vrij recht (het Filosofenpad), maar door de erven ten westen van het gebied, is er vanaf grotere afstand gezien een rafelige rand zichtbaar. Dit geeft de westrand een vriendelijk en groen karakter. Het plangebied zelf kan gezien worden als een groene wig in de bebouwde omgeving, doordat de bebouwing ondergeschikt is aan het groen/park.

Ruimtelijke structuur

De huidige ruimtelijke structuur is een samenspel van historische en meer recente ruimtelijke elementen. Dit is in de groen-, water- en bebouwingsstructuur terug te zien. In de groenstructuur vallen vooral de laan naar Kening State en oude erfrandbeplantingen op als historische structuren. De nieuwere, organische vormgegeven parkinrichting is op een aantal plekken verwerven met de oudere structuren. Aan de noordrand van het gebied is er sprake van een ruimtelijke relatie met het woongebied, door de stevige groen as die ontworpen is in de woongebieden.

In de waterstructuur is een tweedeling herkenbaar. De oude kavelsloten en de huiskavelsloten zijn als oude lijnen nog herkenbaar. De meer organische lijnen van de vijvers vormen hiermee (deels) een mooi contrast. Op een aantal plekken zijn de oude waterlopen aangegrepen om grotere waterpartijen vorm te geven en ontstaat een mooie wisselwerking tussen de twee verschillende structuren.

De bebouwing van het oude Groot Lankum (Kening State, Huize Griend en het portiersgebouw, alle drie Rijksmonumenten) en de historische boerderijen (beeldbepalend en/of Rijksmonument) in het lint zijn belangrijke elementen in de bebouwingsstructuur. Deze gebouwen hebben een sterke samenhang met de ruimtelijke structuur. Dit geldt in mindere mate ook voor de meer ‘reguliere’ lintbebouwing. Opvallend is dat de architectuur van het nieuwste woongebied (in jaren ‘30 baksteenarchitectuur) een sterke relatie heeft met Kening State.

Het GGZ-terrein is naar binnen gekeerd en valt ‘van buitenaf’ nauwelijks op. De bebouwing op het GGZ-terrein heeft ogenschijnlijk een vrije situering, maar dit is vaak niet het geval. De bebouwing is in de meeste gevallen op een op andere manier wel gekoppeld aan de ondergrond, doordat bijvoorbeeld een sloot of andere oude lijn is gevolgd. In de schaal van de bebouwing is er veel variatie; kleine units en complexmatige bebouwing wisselen elkaar af. Ook in architectuur van de bebouwing is er veel variatie; de overeenkomst is een sobere architectuur met een zekere nadruk op een kleinschalige vormgeving. In de vormgeving is de relatie tussen de gebouwen en de omgeving in de meeste gevallen beperkt.

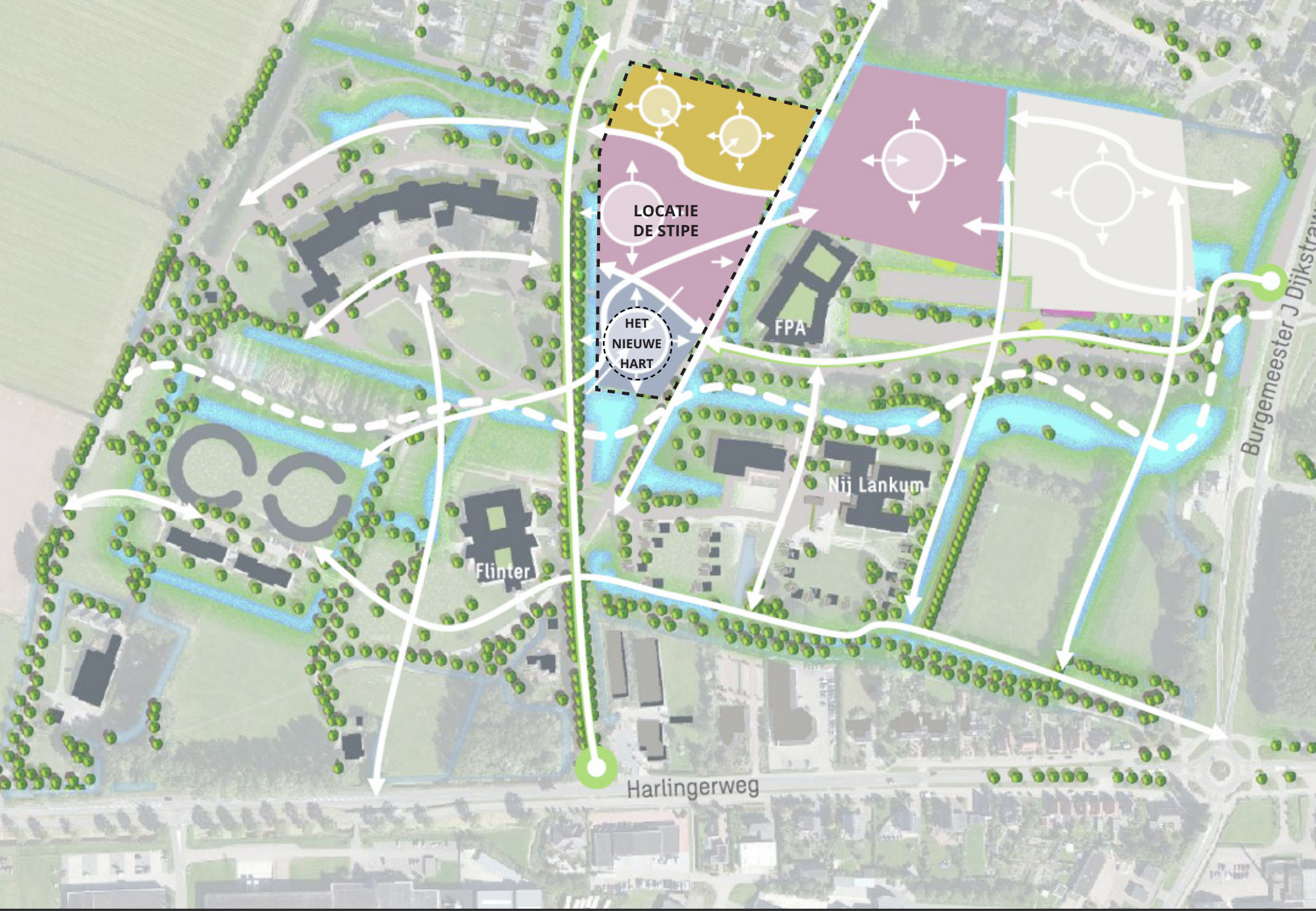
In hoofdlijnen zijn er in het plangebied en de direct aansluitende woongebieden vijf ruimtelijke eenheden te herkennen (zie kaart hiernaast).

1. Lintbebouwing (op de kwelderwal).
2. Kening State (inclusief Huize Griend, het portiersgebouw, de aangrenzende tuin en de laan/de voormalige toegangsweg).
3. Parkachtig gebied (combinatie landschap en park).
4. Naar binnen gekeerd woongebied.
5. Naar buiten gekeerd woongebied.

Waarden en kansen

De volgende ruimtelijke waarden en kansen doen zich voor met de verdere ontwikkeling van het GGZ-terrein.

- De parkstructuur versterken en inzetten als verbindende factor.
- De historische groen- en waterstructuur inzetten in de planvorming.
- Realiseren van eenheid tussen de bebouwing, de ondergrond en de parkachtige omgeving.
- De relatie met het woongebied versterken door de (open) groene ruimte in het woongebied (groene as) door te trekken in het plangebied.
- De groene westrand handhaven/versterken (door deze vrij te houden van bebouwing).
- De entrees aan de Harlingerweg en de Burgemeester J. Dijkstraweg opwaarderen en herkenbaar vormgeven.
- Het lint aan de (oude) Harlingerweg handhaven/versterken.
- De ruimtelijke structuur van Kening State behouden en versterken.

STEDENBOUWKUNDIGE VISIE (BRON: SWEC0)

4. STEDENBOUWKUNDIGE VISIE

Sweco heeft een stedenbouwkundige visie (d.d. 20 februari 2019) opgesteld voor de ontwikkeling van het GGZ-terrein (zie afbeelding pagina 12).

Uitgangspunten stedenbouwkundige visie

1. Parkachtige oost-west structuur versterken waardoor het een drager voor het terrein wordt.
2. Noord-zuid structuur met de herkenbare laan gebruiken als tweede drager. De noordzijde van het terrein weer verbinden met deze laan.
3. Het hart van het terrein versterken (zie cirkel). Zowel visueel als functioneel. Hier komt alles samen.
4. Entrees en toegangswegen herkenbaar inrichten en vormgeven door aan te sluiten bij het karakter van een woonstraat. Dit zorgt voor een beter bewustzijn bij de bezoeker (oriëntatie en gedrag).
5. Zichtlijnen behouden versterken.
6. Heldere looplijnen tussen functies.

Uitgangspunten locatie de Stipe en gebied ten noorden FPA

1. Locatie van de Stipe wordt verdeeld in drie zones met daartussen visuele en functionele oost-west verbindingen met een groen karakter.
2. Zonering intensief gebruik (blauw vlak) naar minder intensief gebruik richting de woonwijk (paars en geel vlak).
3. Zone blauw: centraal gebouw als landmark, herkenbaar en transparant en uitnodigend.
4. Gebouwen zijn alzijdig (geen voor- of achterkant).
5. Entrees van de gebouwen zijn duidelijk herkenbaar en strategisch gepositioneerd voor goede looplijnen.

Uitgangspunten locatie Burgemeester J. Dijkstraweg (grijs)

1. Herkenbaarheid vergroten met bouwvolumes afgewisseld met groene zichtlijnen die het groene karakter van het terrein laten zien.
2. Gebouwen zijn alzijdig (geen voor- of achterkant).
3. Entrees van de gebouwen zijn duidelijk herkenbaar en strategisch gepositioneerd voor goede looplijnen.

Uitgangspunten hele terrein

- Groene parkzone van oost naar west versterken en gebruiken als verbindend element (huidige kwekerij en kassen worden in deze zone opgenomen).

INDELING IN DEELGEBIEDEN

5. BEELDKWALITEIT BEBOUWING

Deelgebieden

Op basis van de ruimtelijke analyse van het plangebied en de directe omgeving worden drie deelgebieden onderscheiden in het plangebied (zie afbeelding pagina 14).

1. Het Zorgpark. Voor het grootste deel van het plangebied geldt een nieuw beeldkwaliteitskader dat past bij de nieuwe ontwikkelingen en de beoogde sfeer van het gebied.
2. Kening State. Dit gebied vertoont een duidelijke samenhang en kent voor een groot deel nog de oorspronkelijke opzet. Het gebied is ruimtelijk en cultuurhistorisch waardevol (de gebouwen en het terrein zijn grotendeels Rijksmonument). De welstandscriteria voor dit gebied zijn gebaseerd op criteria van deelgebied 11 (PZ-terrein) uit de welstandsnota, maar zijn meer gericht op de beperkte bouwmogelijkheden.
3. Het Lint. Het meest zuidelijke deel van het plangebied is onderdeel van het oude lint op de kwelderwal. De welstandscriteria zijn gebaseerd op de criteria van deelgebied 3 (Lintbebouwing) uit de welstandsnota.

Randvoorwaarden infrastructuur

Onderstaande randvoorwaarden gelden voor de infrastructuur.

- Het GGZ-terrein wordt voor auto's/gemotoriseerd verkeer ontsloten vanaf de Harlingerweg en de Burgemeester J. Dijkstraweg. Deze entrees worden herkenbaar vormgegeven.
- Het Filosofenpad is geen hoofdtoegang tot het GGZ-terrein en Kening State voor auto's/gemotoriseerd verkeer. Het gebruik door auto's/gemotoriseerd verkeer is beperkt en wordt in de toekomst zoveel mogelijk teruggebracht. Het Filosofenpad is vooral bedoeld als langzaamverkeersverbinding (voetgangers en fietsers).
- Kening State wordt voor auto's/gemotoriseerd verkeer ontsloten vanaf de Lou Seerdenlaan; er is geen doorgaande verbinding voor auto's / gemotoriseerd verkeer met het GGZ-terrein.
- Aan de noordzijde van het GGZ-terrein worden goede langzaamverkeersverbindingen met Kening State en de woonbuurt (Reinder Terpstralaan, Lou Seerdenlaan en de Klaas Kuikenstraat) nagestreefd, om het GGZ-terrein daarmee sterker te verbinden met de directe omgeving en het park ook een grotere gebruikswaarde te geven.

Stedenbouwkundige randvoorwaarden

Onderstaande stedenbouwkundige randvoorwaarden zijn van belang voor de vormgeving van de bebouwing en de inrichting van de buitenruimte (zie ook afbeelding Stedenbouwkundige randvoorwaarden, pagina 16).

- De parkachtige inrichting verbindt, onderscheid en vormt de basis voor nieuwe ingrepen.
- Oude (water)lijnen en structuren (zoals bijvoorbeeld het 'vierkant van Lankum'). worden gehandhaafd en geïntegreerd in het parkontwerp.
- De infrastructuur is ondergeschikt aan het park.
- Het centrale gebouw is een landmark.
- Nieuwe bebouwing staat op afstand van de Burgemeester J. Dijkstraweg, maar heeft wel een duidelijk gezicht naar deze weg.
- Nieuwe bebouwing grenzend aan de Reinder Terpstralaan mag op afstand staan van de woonwijk, maar heeft wel een gezicht naar de bestaande woonwijk, Kening State en de groene as.
- De gearceerde zones zoveel mogelijk vrij houden van bebouwing ten behoeve van een goede ruimtelijke kwaliteit, het leggen van (visuele) relaties met de omgeving, het zichtbaar maken van het park en/of om afstand te houden tot woongebieden of waardevolle structuren.
    - Langs de westrand van het plangebied is een brede groene zone als overgang naar het buitengebied gewenst. In de zone langs het Filosofenpad wordt daarom geen nieuwe bebouwing en verharding ingepast. Bestaande bebouwing en verharding wordt bij voorkeur gesloopt/verwijderd.
    - Aan de Burgemeester J. Dijkstraweg overheerst het beeld van het park. Nieuwe bebouwing staat op afstand van deze weg, als onderdeel van het park. Er liggen geen beeldverstorende elementen tussen de bebouwing en deze weg.
    - Het woongebied ten noorden van het terrein wordt gekenmerkt door een stevige groene as. Voor een goede verbinding met deze buurt is het gewenst dat deze as (de open/groene ruimte) doorloopt in het plangebied en zoveel mogelijk vrij blijft van bebouwing.

STEDENBOUWKUNDIGE RANDVOORWAARDEN

1. HET ZORGPARK

Beschrijving
Van oudsher was het gebouw Groot Lankum (nu Kening State) het gezicht van de locatie. Sinds de verkoop van het 'oude' hoofdgebouw is GGZ Friesland op zoek naar een eigen gezicht. Met de stedenbouwkundig visie wordt hier richting aan gegeven.

Het eigen gezicht wordt vormgegeven door op het hele terrein een sterke samenhang tussen de buitenruimte, het landschap en de bebouwing vorm te geven, met het hoofdgebouw als herkenbaar, markant middelpunt. Het gaat dus niet om de kwaliteit van een enkel gebouw, maar juist om de kwaliteit en samenhang van het geheel. De samenhang wordt gevonden in het begrip 'Zorgpark'.

Het onderdeel 'Zorg' spreekt gezien de kerntaak van GGZ Friesland voor zichzelf. Het begrip 'Park' komt deels voort uit het aanwezige park in landschapstijl. Een park heeft aan de andere kant ook in zich dat de bebouwing en overige functies in samenhang met de groene ruimte zijn ontworpen. In het plangebied moeten functie en representatie samenkomen in dezelfde ruimte. De buitenruimte is deels gericht op presentatie (landschapsstijl), maar heeft ook functionele elementen zoals de dagbesteding, de kwekerij en sport en spel in zich. In een park kunnen deze elementen als vanzelfsprekend samenkomen. Ook biedt een park een kans om een eigen stijl neer te zetten. Het park biedt tenslotte een stevige kader waarbinnen veel mogelijk is.

Bebouwingsbeeld Zorgpark
Herkenbaar, helder/duidelijk, uitnodigend, vriendelijk en eigentijds zijn kernwoorden voor de architectuur. De maat, schaal en geleding van de bebouwing is passend bij de functie en de specifiek plek van de bebouwing in het park. Er wordt ingezet op herkenbare, heldere/duidelijke, krachtige hoofdvormen met een strakke en zorgvuldige detaillering. De bebouwing is plat afgedekt, of heeft een duidelijke (symmetrische of asymmetrische) kap, of samenspel van kappen. Eventuele horizontale lijnen, overstekken en/of luifels worden ingezet om het beeld te versterken en dragen bij aan de overgang binnen/buiten.

De functie is afleesbaar in de vormgeving. De dagbesteding en de kassen hebben bijvoorbeeld een meer industrieel karakter, terwijl het hoofdgebouw een zeer open, uitnodigend karakter heeft, gericht op representatie. In de gevels wordt (wanneer vanuit de functies gezien relevant) een duidelijk contrast gemaakt in open en gesloten delen. Het materiaalgebruik bestaat vooral uit (combinaties van) baksteen, hout (of hout gelijkend materiaal) en glas. Het kleurgebruik is terughoudend en passend in de parkachtige omgeving. Andere materialen (staal, riet) en meer opvallende kleuren zijn in ondergeschikte mate mogelijk, mits deze het beeld ondersteunen/versterken. Het hoofdgebouw mag een eigen materialisering kennen, passend bij het representatieve karakter. De detaillering is strak en zorgvuldig en ondersteunt de architectuur.

De gebouwen staan allemaal als eilanden in het park, maar reageren qua vormgeving en oriëntatie op de specifieke plek in het gebied (zie kaart stedenbouwkundige waarden op pagina 16). Grenzend aan de woonwijk zullen de beschermd wonen gebouwen er anders uitzien dan het hoofdgebouw midden in het gebied. De entrees zijn goed herkenbaar en liggen op een stedenbouwkundig logische plek.

Beleid, waardebepaling en ontwikkeling
Het beleid in dit gebied is erop gericht het bebouwingsbeeld te versterken en de ruimtelijke kwaliteit te versterken met behoud van bestaande kwaliteiten. Voor dit gebied wordt extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit wenselijk geacht. Een deel van deze extra aandacht wordt verwerkt in het welstandstoezicht.

Welstandsambitieniveau
De welstandsambitie voor dit gebied is gericht op het versterken van het ruimtelijk beeld met behoud van de bestaande kwaliteiten. De klemtoon ligt op het versterken. Aan dit gebied is dan ook een bijzonder ambitieniveau toegekend.

HORIZONTALE LIJNEN EN OVERSTEKKEN VERSTERKEN HET BEELD
(SCHOONEBEEKHOF - ONTWERP JWM ARCHITECTEN)

COMBINATIE VAN HET HOUT EN BAKSTEEN, OVERSTEK/KAP GALLERIJ DRAAGT BIJ AAN DE OVERGANG BINNEN/BUITEN (RIVIERDUINEN - ONTWERP EGM ARCHITECTEN)

COMBINATIE HOUT EN BAKSTEEN, OVERSTEKKEN EN BALKONS VERSTERKEN HET BEELD EN DRAGEN BIJ AAN DE OVERGANG BINNEN/BUITEN (HORSTENDAAL EN SAANENSDUIN - ONTWERP HJK ARCHITECTEN)

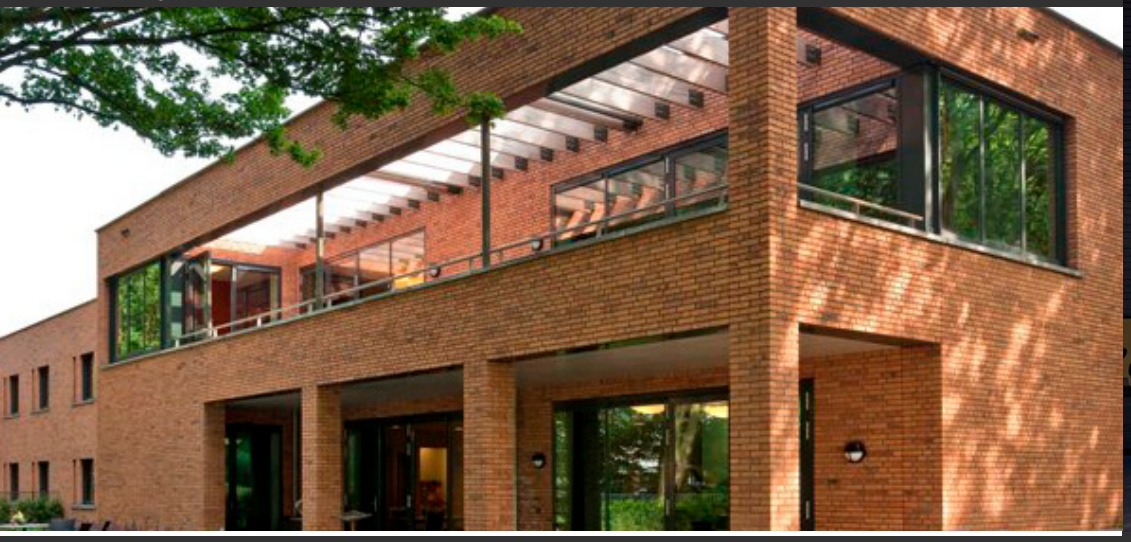
HELDER, DONKER HOUTEN VRIENDELIJK BOUWVOLUME MET STRAKKE DETAILLERING PASSEND IN HET PARK
(MIDDELBURG - ONTWERP STICHTING DOOR)

HELDER ONTWERP MET EEN UITNODIGENDE ENTREE EN EEN MOOIE OVERGANG BINNEN/BUITEN DOOR OVERSTEK/LUIFEL (VERSLAVINGSKLINIEK VOSSSENLOO ONTWERP IAA ARCHITECTEN)

BIJ OMGEVING PASSEND MATERIAAL (GGZ DE VALKENBERG - ONTWERP 2G ARCHITECTEN)

HELDERE HOOFDVORM IN BAKSTEEN MET EEN OPEN UITSTRALING (GGZ DELFLAND - GGH ARCHITECTEN)

HOOFDGEBOUW MET EEN KRACHTIGE HOOFDVORM MET EEN UITNODIGEND GEBAAR (THE WORD - ONTWERP FAULKNER BROWN)

KRACHTIGE HOOFDVORM MET EEN UITNODIGENDE ENTREE (KOUDUM - ONTWERP VNL ARCHITECTEN)

HELDERE, HERKENBARE HOOFDVORMEN MET DUIDELIJK CONTRAST OPEN EN DICHT
(DE WISSEL - ONTWERP HEEREN 3 ARCHITECTEN)

KRACHTIGE VORMGEVING MET STRAKKE DETAILLERING
(ONTWERP DORENBOS ARCHITECTEN)

KASSEN/DAGBESTEDING ZORGINSTELLING ZUIDWESTER
(ONTWERP VENLO PLUS & SMIEMANS PROJECTEN

KRACHTIGE VORMGEVING MET STRAKKE DETAILLERING
(ONTWERP DERKSEN+WINDT ARCHITECTEN)

WELSTANDSCRITERIA ZORGPARK

Plaatsing	Hh	Re	Iv
De bebouwing heeft een sterke relatie met de specifieke plek (kaart Stedenbouwkundige waarden op pagina 18).	●		
Aan- en uitbouwen zijn ondergeschikt aan de hoofdvorm.			●
Hoofdvorm	Hh	Re	Iv
De bebouwing is plat afgedekt, of heeft een duidelijke (symmetrische of asymmetrische) kap, of samenspel van duidelijke kappen.	●		
De maat, schaal en geleding van de hoofdvorm/ bebouwing is passend bij de functie en de specifiek plek van de bebouwing in het park.		●	
Aan- en uitbouwen zijn meeontworpen.		●	
Aanzichten	Hh	Re	Iv
Herkenbaar, helder, uitnodigend, vriendelijk en eigentijds zijn kernwoorden voor de architectuur.	●		
De functie van het gebouw is herkenbaar in de vormgeving. De architectuur varieert van functioneel tot representatief.	●		
De gevels hebben (wanneer passend bij de functies) een duidelijk onderscheid in open en gesloten delen.		●	
De oriëntatie van de bebouwing past bij de specifieke plek.	●		
De entrees zijn goed herkenbaar, uitnodigend en zijn een duidelijke verbijzondering.	●		
Eventuele overstekken, balkons en luifels zijn geïntegreerd in het ontwerp, versterken het krachtige beeld en dragen bij aan de overgang binnen/buiten.		●	

Opmaak	Hh	Re	Iv
Baksteen, hout en glas zijn de hoofdmaterialen. Andere materialen (zoals staal en riet) zijn in ondergeschikte mate mogelijk, mits deze het beeld ondersteunen/versterken. 'Kunstvarianten' zijn mogelijk, mits kwalitatief hoogwaardig en goed gedetailleerd. Het hoofdgebouw mag een eigen materialisering kennen, passend bij het representatieve karakter.		●	
De detaillering is strak en zorgvuldig en ondersteunt de architectuur.	●		
Het kleurgebruik is passend bij het parkachtige gebied en terughoudend in aantal en expressie. Andere, meer opvallende kleuren zijn in ondergeschikte mate mogelijk, mits deze het beeld ondersteunen/ versterken.			●
Diversen	Hh	Re	Iv
Zonnepanelen zijn vanaf maaiveldniveau niet zichtbaar en/of geïntegreerd in het dakontwerp.		●	
Technische installaties zijn vanaf maaiveldniveau niet zichtbaar en/of geïntegreerd in het ontwerp.		●	
Terreininrichting, zie hoofdstuk 6.	●		
Voor reclame-uitingen zie hoofdstuk 5 van de Welstandsnota. De algemene reclamecriteria (R0) zijn van toepassing.	●		

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

BEELD 1. HOOFDGEBOUW ‘KENING STATE’

BEELD 2. DIRECTEURSWONING ‘HUIZE GRIEND’

BEELD 3. PORTIERSGEBOUW

2. KENING STATE

Gebiedsbeschrijving

Het deelgebied Kening State omvat het hoofdgebouw, de directeurswoning en het portiersgebouw van het voormalig psychiatrisch ziekenhuis Groot Lankum. Het hoofdgebouw is aan het begin van de 21ste eeuw door GGZ Friesland verkocht en voorziet onder de naam Kening State in woonzorgappartementen en zorghotelstudio’s.

Het voormalig complex Groot Lankum is ontstaan als ‘buitengesticht’ van het in de binnenstad van Franeker gevestigde psychiatrisch ziekenhuis. In 1928 kwam het hoofdgebouw (de huidige Kening State) in zakelijk-expressionistische stijl tot stand. Het gebouw bestaat uit een middendeel (hoofdingang) en twee gebogen zijvleugels, afgesloten door een dwarsblok. De westelijke vleugel is in 1978 uitgebreid. Voor de geneesheerdirecteur verrees in 1932 het blokvormige pand ‘Huize Griend’. In datzelfde jaar werd ook het portiersgebouw gerealiseerd.

De drie gebouwen in het deelgebied zijn Rijksmonument. In het gebied zijn de ontwikkelingsmogelijkheden mede daardoor beperkt.

Beleid, waardebepaling en ontwikkeling

Het beleid in dit gebied is erop gericht het bestaande bebouwingsbeeld en de ruimtelijke kwaliteit te handhaven en waar mogelijk te versterken. Voor dit gebied wordt extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit wenselijk geacht. Een deel van deze extra aandacht wordt verwerkt in het welstandstoezicht.

Welstandsambitieniveau

De welstandsambitie voor dit gebied is gericht op het behoud en waar mogelijk het versterken van de bestaande en/of gewenste kwaliteit. De klemtoon ligt op het handhaven. Aan dit gebied is dan ook een bijzonder ambitieniveau toegekend.

WELSTANDSCRITERIA KENING STATE

Plaatsing	Hh	Re	Iv
Hoofdgebouwen staan als vrijstaande bebouwing in de overwegend groene ruimte.	●		
Aan- en uitbouwen, alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt.		●	

Hoofdvorm	Hh	Re	Iv
De bestaande hoofdvorm blijft herkenbaar bij verbouw.	●		
Aan- en uitbouwen en bijgebouwen zijn ondergeschikt en in een afgeleide architectuur of kennen een bijzondere (bewust contrasterende) vormgeving.		●	

Aanzichten	Hh	Re	Iv
Er is sprake van duidelijke gerichtheid op de (semi) publieke ruimte.	●		
Bij verbouwingen en/of de toevoeging van aan- en uitbouwen en bijgebouwen vindt een zorgvuldige afstemming op de bestaande architectuur plaats of wordt gekozen voor een zorgvuldig ontworpen contrast.	●		

Opmaak	Hh	Re	Iv
Bij verbouwingen en/of de toevoeging van aan- en uitbouwen en bijgebouwen vindt een zorgvuldige afstemming op de bestaande detaillering en het bestaande kleur- en materiaalgebruik plaats of wordt gekozen voor een zorgvuldig ontworpen contrast.	●		

Diversen	Hh	Re	Iv
Veranderingen in de terreininrichting moeten met respect voor het oorspronkelijk ontwerp worden vormgegeven. Het groene karakter wordt behouden/versterkt.	●		
De laan met laanbeplanting behouden en/of versterken.	●		
Technische installaties zijn vanaf maaiveldniveau niet zichtbaar en/of op zeer zorgvuldige wijze geïntegreerd in het ontwerp.	●		
Voor reclame-uitingen zie hoofdstuk 5 van de Welstandsnota. De algemene reclamecriteria (R0) zijn van toepassing.	●		

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

BEELD 1. BOERDERIJ DE UITHOF

BEELD 2. RUIMTELIJK WAARDEVOLLE BOERDERIJ

BEELD 3. OOK DE ERFBEPLANTING IS WAARDEVOL

3. HET LINT

Gebiedsbeschrijving

Dit gebied omvat delen van een oud lint en omvat twee boerderijen en de open ruimte daartussen. Een van de twee boerderijen is de boerderij 'De Uithof', die in 1919 toegevoegd werd aan Groot Lankum.

Beleid, waardebepaling en ontwikkeling

Het beleid in het lint is erop gericht het bestaande bebouwingsbeeld en de ruimtelijke kwaliteit te handhaven en waar mogelijk te versterken. Voor dit gebied wordt extra aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit wenselijk geacht. Een deel van deze extra aandacht wordt verwerkt in het welstandstoezicht. Voor dit gebied worden geen ingrijpende veranderingen verwacht.

Welstandsambitieniveau

De welstandsambitie voor dit gebied is gericht op het behoud en waar mogelijk het versterken van de bestaande en/of gewenste kwaliteit. De klemtoon ligt op het handhaven en respecteren. Aan dit gebied is dan ook een bijzonder ambitieniveau toegekend.

WELSTANDSCRITERIA HET LINT

Plaatsing	Hh	Re	Iv
Hoofdgebouwen staan in de historisch gegroeide rooilijn.	●		
Vrijstaande bebouwing, afgestemd op bestaande.	●		
Gebouwen staan haaks op de oude of nieuwe Harlingerweg en zijn hier met de voorgevel op georiënteerd .	●		
Aan- en uitbouwen, alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt en liggen in hoofdzaak achter de voorgevel van het hoofdgebouw.		●	
Hoofdvorm	Hh	Re	Iv
Overwegend één bouwlaag met duidelijke kap.		●	
De massa-opbouw is enkelvoudig tot samengesteld en kent overwegend individuele uitstraling.		●	
De gebouwen zijn kantig opgezet en refereren aan de ambachtelijke traditionele architectuur.	●		
Aan- en uitbouwen alsmede bijgebouwen zijn ondergeschikt en in een afgeleide architectuur of kennen een bijzondere vormgeving.		●	
Aanzichten	Hh	Re	Iv
Er is sprake van duidelijke gerichtheid op de publieke ruimte.	●		
Traditionele hoofdopzet.		●	
Duidelijk evenwicht tussen verticaal gerichte gevelopeningen en horizontale accenten (zoals plint, gevelopbouw, daklijsten e.d.).		●	
Differentiatie in detaillering per bouwwerk gerelateerd aan de historische ontwikkeling.		●	
Opmaak	Hh	Re	Iv
Gevels hebben een stenig karakter; daken zijn voorzien van (gebakken) pannen en/of riet. Bij verbouw dient een zorgvuldige afstemming op het bestaande plaats te vinden.	●		
Sobere, maar zorgvuldige en soms fijne en rijke (ambachtelijk traditionele) detaillering van gevelopeningen en/of daklijsten en dergelijke.		●	
Traditionele kleurstellingen overheersen (afgestemd op bestaande). Overwegend midden- tot donkere toon.		●	
Bijgebouwen kennen een ondergeschikte detaillering en gedekte kleurstelling.		●	
Diversen	Hh	Re	Iv
Bij erfinrichting streven naar respecteren van traditionele opzet met een hoofdindeling in een voor- en achtererf en een stevige erfrandbeplanting.	●		
Open ruimten handhaven.	●		
Voor reclame-uitingen zie hoofdstuk 5 van de Welstandsnota. De algemene reclamecriteria (R0) en de criteria voor de gebieden R2 en R5 zijn van toepassing.	●		

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

HET PARK IN LANDSCHAPSSTIJL VORMT DE BASIS

HET PARK IN LANDSCHAPSSTIJL VORMT DE BASIS

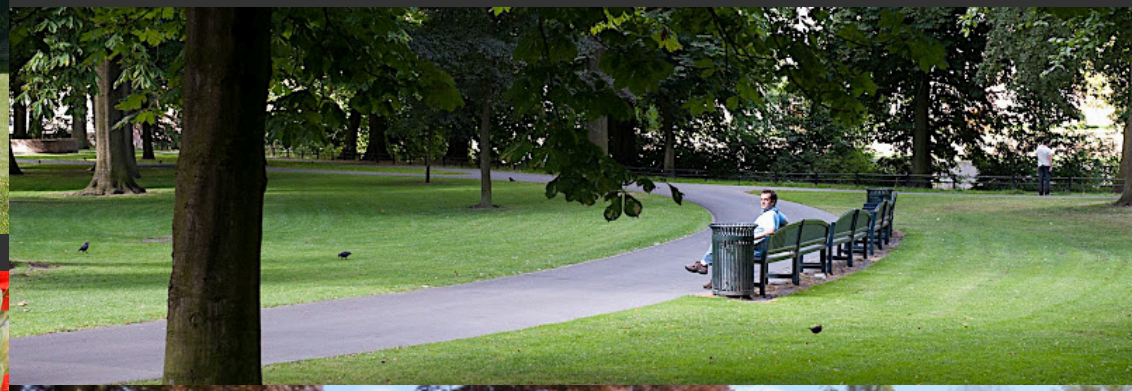

GEVARIEERD BEELD FOOR AFWISSELING MET EXTENSIEF BEHEERD BLOEM- EN KRUIDERIJK GRAS

DE INFRASTRUCTUUR IS ONDERGESCHIKT EN OP EEN ONTSPANNEN INGEPAST

DE PADEN STRALEN RUST UIT, DE OMGEVING OVERHEERST

6. BEELDKWALITEIT BUITENRUIMTE

Het park

De buitenruimte kenmerkt zich in de huidige situatie door een parkachtige inrichting in een landschapsstijl, waarbinnen oudere, rechtere verkavelingsstructuren op een natuurlijke wijze zijn opgenomen. Oost-west gerichte kronkelende vijvers, waterlopen en boomstructuren vormen een mooi geheel met rechtere, vooral noordzuid gerichte patronen (zoals het vierkant van Lankum, oude kavelsloten en de laan naar Kening State). Zichtlijnen zijn kenmerkend voor de gebruikte landschapsstijl.

De inrichting van de buitenruimte, het park, is een belangrijk onderdeel van het eigen gezicht van het GGZ -terrein. Het park in landschapsstijl is de basis voor de inrichting van het hele gebied. Het park verbindt alle functies, geeft samenhang en biedt overzicht door de ruime opzet en de zichtlijnen. Het gebied heeft een uitnodigend en representatief karakter. Gebouwen zijn onderdeel van het park en staan op een natuurlijke wijze, als eilanden in het park. Entrees zijn goed zichtbaar en zijn bereikbaar middels een heldere routing. Buitenruimte bij de gebouwen (zoals bijvoorbeeld een terras) is met hagen van het park gescheiden.

De basis van het park gaat uit van grote lijnen, grote elementen en doorzichten. Gras, boomgroepen, bomenrijen en grote waterpartijen bepalen in belangrijke mate het beeld. Instensief beheerde (park/tuin) en extensief beheerde (landschappelijke randen) gebieden wisselen elkaar op een logische manier af. Een te kleinschalige inrichting van het gebied (het is een park, geen tuin) moet worden voorkomen.

Het park nodigt cliënten en omwonenden uit om een wandeling in te maken en te genieten van de omgeving. Aan de noordzijde van het GGZ-terrein worden goede langzaamverkeersverbindingen met Kening State en de woonbuurt nagestreefd, om het GGZ-terrein daarmee sterker te verbinden met de directe omgeving. Sport- en speltoestellen nodigen uit tot bewegen. Ontmoetingsplekken zoals een steiger aan het water, of een afgeleide van het verdwenen theekoepeltje maken het geheel compleet.

Op pagina 26 zijn voorbeelden van het gewenste streefbeeld van het park weergegeven.

Infrastructuur

Wegen en paden zijn op een natuurlijke, ontspannen wijze ingepast in het park en hebben geen verkeerstechnische uitstraling. De wegen en paden stralen door de vormgeving rust uit. De omgeving overheerst. Het kleur- en materiaalgebruik past bij het park en is donker of natuurlijk van kleur en terughoudend in aantal. Er is een subtiel, maar duidelijk onderscheid in routes voor auto's, fietsers en voetgangers. De routing is helder en de veiligheid voor fietsers en voetgangers staat voorop in het gebied. Op pagina 26 zijn voorbeelden van het gewenste streefbeeld voor de inrichting van wegen en paden weergegeven.

Het GGZ-terrein wordt voor auto's/gemotoriseerd verkeer ontsloten vanaf de Harlingerweg en de Burgemeester J. Dijkstraweg. Deze entrees worden herkenbaar vormgegeven. De vormgeving van de entrees maakt gebruik van bestaande kwaliteiten. De entree aan de Harlingerweg sluit in schaal, maat en vormgeving aan bij het (oude) lint van de Harlingerweg. De landschappelijke structuur van het oude lint, de bomenlaan naar Kening State en het portiersgebouw worden meer zichtbaar gemaakt en geven gezicht aan de entree. Aan de Burgemeester J. Dijkstraweg zal de entree een meer landschappelijk, meer grootschalig karakter krijgen. Water en groene elementen in de landschapsstijl geven in combinatie met een markant object, gezicht aan de entree. Op pagina 29 zijn impressies voor gewenste inrichting van de twee hoofdentrees van het terrein weergegeven.

Het Filosofenpad is geen hoofdtoegang tot het GGZ-terrein en Kening State. Het gebruik door auto's/gemotoriseerd verkeer is beperkt en wordt in de toekomst zoveel mogelijk teruggebracht. Het Filosofenpad is vooral bedoeld als langszaamverkeersverbinding (voetgangers en fietsers) en is ook zo vormgegeven. Kening State wordt voor auto's/gemotoriseerd verkeer ontsloten vanaf de Lou Seerdenlaan; er is geen doorgaande verbinding voor auto's /gemotoriseerd verkeer met het GGZ-terrein.

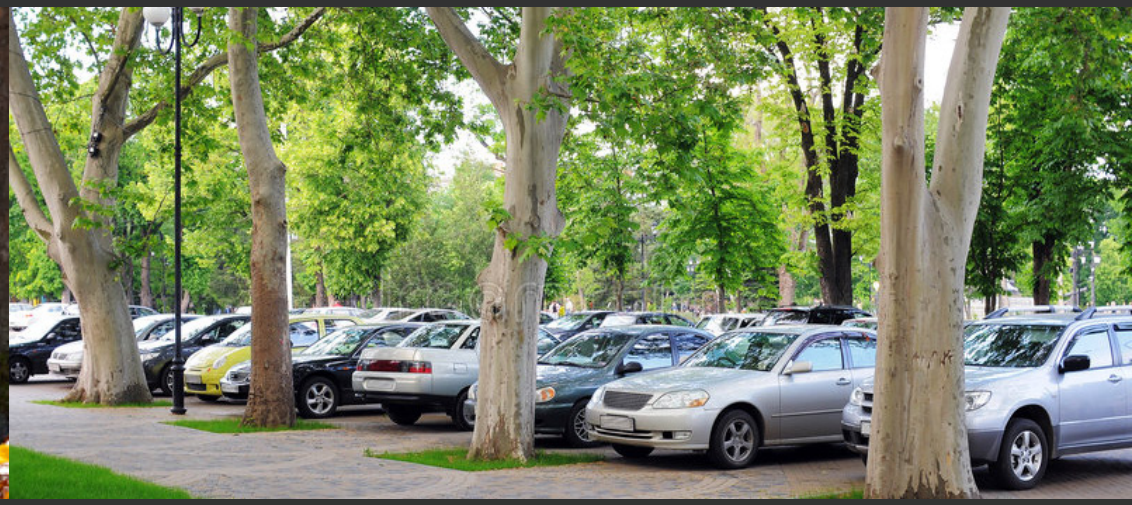
BANKJES STAAN OP EEN LOGISCHE PLEK, MAAR ZIJN ONDERGESCHIKT

PARKEREN INGEPAST MET EEN HAAG

BANKJES STAAN OP EEN LOGISCHE PLEK, MAAR ZIJN ONDERGESCHIKT

PARKEREN INGEPAST TUSSEN/ONDER BOMEN

PARKACHTIGE ONTMOETINGSPLEK AAN HET WATER

MODERNE THEEKOEPEL IN SAMENHANG MET HET PARK /BESTAANDE BOMEN ONTWORPEN

Inrichtingselementen en functies

Voor de inpassing van inrichtingselementen en functies wordt een onderscheid gemaakt in inrichtingselementen en functies die horen bij een gebouw en inrichtingselementen en functies die horen bij het park. Dit geeft namelijk een duidelijk onderscheid in de manier waarop functies worden ingepast. Het park wordt in alle gevallen gerespecteerd en de inrichtingselementen en functies worden in samenhang met bestaande en/of nieuwe groene elementen geplaatst.

Kleinere, losse elementen en functies in het park, zijn ondergeschikt in het beeld door een bij het park passende vormgeving, een passend (natuurlijk/bescheiden/onopvallend) kleur- en materiaalgebruik en een aan de groene elementen (zoals bomen) ondergeschikte plaatsing. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan bankjes, borden, verlichtingsarmaturen en sport- en spelelementen.

Grotere elementen en functies in het park zijn ingepast met groene randen of binnen een (bestaande) groene kamer. Er wordt een duidelijke (groene) plek gemaakt en/of afgebakend in het park. Hierbij kan gedacht worden aan onder andere parkeerplekken die ingepast worden met lage hagen, een grotere ontmoetingsplek die ingepast wordt onder een bladerdak, een theekoepel tussen bestaande bomen, of de kwekerij die binnen een stevige haag of boomsingel wordt ingepast.

Inrichtingselementen en functies die horen bij een gebouw, zijn hier duidelijk aan gekoppeld. De overgang naar park is met een groene rand vormgegeven. Hierbij kan gedacht worden aan terrassen, beschutte tuinen, paden naar de entrees, etc.

Op pagina 28 en 30 zijn voorbeelden weergegeven van passende manieren om inrichtingselementen en functies in te passen in het park of bij een gebouw.

IMPRESSIE ENTREE HARLINGERWEG (BRON: SWECO)

IMPRESSIE ENTREE BURGMEESTER J. DIJKSTRAWEG (BRON: SWECO)

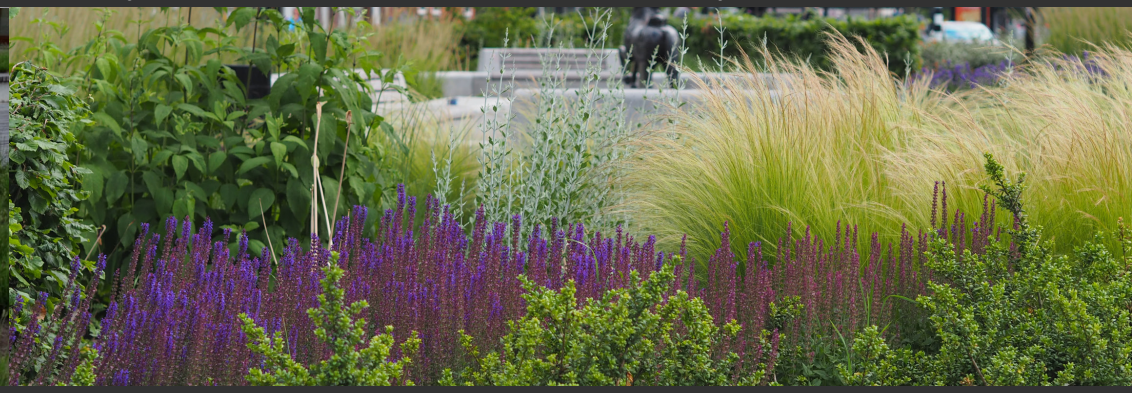
NABIJ ENTREES IS SPRAKE VAN EEN HELDERE ROUTING DOOR DE BESTRATING

NABIJ GEBOUWEN IS DE INRICHTING MEER TUINACHTIG EN DUIDELIJK GEKOPPELD AAN DE BEBOUWING

NABIJ ENTREES IS SPRAKE VAN EEN HELDERE BELIJNING/GELEIDING

NABIJ GEBOUWEN IS DE INRICHTING MEER TUINACHTIG, BESLOTEN

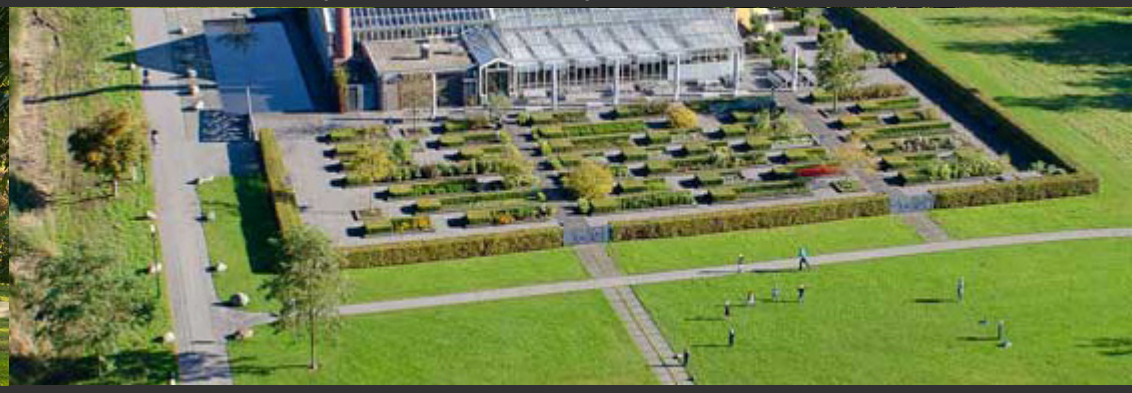
SPORT- EN SPELELEMENTEN ZIJN ONDERGESCHIKT AAN HET PARK/DE BOMEN

EEN TUIN/TERRAS BIJ EEN GEBOUW IS AAN DE ZIJDE VAN HET PARK INGEPAST MET EEN HAAG

SPORT- EN SPELELEMENTEN ZIJN ONDERGESCHIKT AAN HET PARK/DE BOMEN

DE KAS/KWEKERIJ IS IN HET PARK INGEPAST MET EEN STEVIGE HAAG

WELSTANDSCRITERIA BUITENRUIMTE

Park en hoofdstructuur	Hh	Re	Iv
De organische landschapsstijl vormt de basis voor de inrichting van de buitenruimte.	●		
De basis van het park gaat uit van grote lijnen, grote elementen en doorzichten. Gras, boom- en heestergroepen, bomenrijen en grote waterpartijen bepalen in belangrijke mate het beeld.	●		
Zichtlijnen behouden en versterken.	●		
De laan naar Kening State behouden en versterken.	●		
Oude verkavelingsstructuren en waterlopen inpassen, waaronder het vierkant van Lankum.	●		
Open ruimten in het lint handhaven en/of versterken.	●		
Aan de Burgemeester J. Dijkstraweg overheerst het beeld van het park. Er liggen geen beeldverstorende elementen tussen de bebouwing en deze weg.	●		
Infrastructuur	Hh	Re	Iv
De twee hoofdtoegangen van het terrein vormen een duidelijk herkenningspunt. De vormgeving van de entrees maakt gebruik van bestaande kwaliteiten.	●		
Wegen en paden zijn op een natuurlijke, ontspannen wijze ingepast in het park en hebben geen verkeerstechnische uitstraling.		●	
De wegen en paden stralen door de vormgeving rust uit. De omgeving overheerst.	●		
Het kleur- en materiaalgebruik past bij het park en is donker of natuurlijk van kleur en terughoudend in aantal. Er is een subtiel, maar duidelijk onderscheid in routes voor auto's, fietsers en voetgangers.			●

Inrichtingselementen	Hh	Re	Iv
In hoofdlijnen wordt een onderscheid gemaakt in inrichtingselementen en functies die horen bij een gebouw en inrichtingselementen en functies die horen bij het park.	●		
Het park wordt gerespecteerd en inrichtingselementen en functies worden in samenhang met bestaande en/of nieuwe groene elementen geplaatst.			●
Inrichtingselementen en functies in het park zijn ondergeschikt in het beeld door een bij het park passende vormgeving, een passend (natuurlijk/bescheiden/onopvallend) kleur- en materiaalgebruik en een aan de groene elementen (zoals bomen) ondergeschikte plaatsing of zijn ingepast met groene randen of binnen een (bestaane) groen kamer.	●		
Inrichtingselementen en functies die horen bij een gebouw zijn hier duidelijk aan gekoppeld en zijn van het park gescheiden met een groene rand.	●		

Beleidsintentie: Hh - Handhaven/herstel en restauratie; Re - Respecteren en interpreteren; Iv - Incidenteel veranderbaar.

COLOFON

Ontwerp
BügelHajema Adviseurs Leeuwarden
Adviseurs voor leefomgeving
en omgevingsrecht BNSP

BügelHajema
Ruimte voor de leefomgeving

Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
058 215 25 15

info@bugelhajema.nl
www.bugelhajema.nl

Opdrachtgever
Gemeente Waadhoeke
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

GEMEENTE waadhoeke

GGZ Friesland
Locatie Burgemeester J. Dijkstraweg
Burgemeester J. Dijkstraweg 6
8801 PG Franeker

GGZ Friesland